Ders İzlencesi

Ders Kodu - Ders Adı	**ÖEÖ606 - Özel Eğitimde Doğal Gelişimsel Davranışsal Müdahaleler**
Ders Türü	II.Yarıyıl
Teori + Uygulama	3+0
AKTS	**7.5**
Ders Dili	Türkçe
Ders Türü	Seçmeli Dersler
Öğretim Elemanları	PROF. DR. BURCU ÜLKE KÜRKÇÜOĞLU

Dersin Veriliş Biçimi	Bu ders sadece yüz yüze eğitim şeklinde yürütülmektedir.
Dersin Verildiği Yer	Okulda
Kullanılan Eğitim Platformları	Yüz Yüze
Önkoşullar	Bu dersin önkoşulu ya da eş koşulu bulunmamaktadır.
Önerilen Dersler	OSE 508 Erken Davranışsal Müdahaleler dersinin alınması önerilir.

Önerilen Kaynaklar	Blackwell ve Stockall (2021). Incidental teaching of conversational skills for students with autism spectrum disorder. TEACHING Exceptional Children, 54 (2), 116–123.Eckes, T., Buhlmann, U., Holling, H. D. ve Möllmann, A. (2023). Comprehensive ABA-based interventions in the treatment of children with autism spectrum disorder–a meta-analysis. BMC psychiatry, 23(1), 133.Fisher H.R., Pierre C.L., Minshawi N.F. ve Fodstad J.C. (2019) Applied behavior analysis and related treatments. In: Rieske R. (eds) Handbook of Interdisciplinary Treatments for Autism Spectrum Disorder. Autism and Child Psychopathology Series. Springer, ChamFuller, E. A., Oliver, K., Vejnoska, S. F. ve Rogers, S. J. (2020). The effects of the early start denver model for children with autism spectrum disorder: a meta-analysis. Brain Science, 10, 368. Hancock, T. b., Ledbetter-co, K., Howell, A. ve Lang, R. (2016). Enhanced milieu teaching. In Lang, Hancock, Singh (eds) Early Intervention for Autism Spectrum Disorders. Switzerland: Springer.Ibanez, L. V., Scott, S. ve Stone, W. L. (2020). The implementation of reciprocal imitation training in a Part C early intervention setting: A stepped-wedge pragmatic trial. Autism Research, 14, 1777–1788. Kang, V. Y., Kim, S., Gregori, E. V., Maggin, D. M., Chow, J. C. ve Zhao, H. (2025). Systematic Review and Meta-Analysis of Enhanced Milieu Teaching. Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 68(1), 259-281.Kırcaali-İftar, G., Kurt, O. ve Ülke-Kürkçüoğlu, B. (2014). Otistik çocuklar için davranışsal eğitim programı I. Ankara: Anı Yayıncılık.Kırcaali-İftar, G., Ülke-Kürkçüoğlu, B. ve Kurt, O. (2014). Otistik çocuklar için davranışsal eğitim programı II. Ankara: Anı Yayıncılık.Ledford, J. R. ve Windsor, S. A. (2022). Systematic review of interventions designed to teach imitation to young children with disabilities. Topics in Early Childhood Special Education, 42(2), 202-214.National Autism Center (NAC). (2015). National Standards Report 2. Randolph, Massachusetts: National Autism Center.Nordvik Ona, H., Larsen, K., Nordhei, L. V. ve Brurberg, K. G. (2020). Effects of Pivotal Response Treatment (PRT) for Children with Autism Spectrum Disorders (ASD): a Systematic Review. Review Journal of Autism and Developmental Disorders, 7, 78–90.NPDC (National Professional Developmental Center on Autism Spectrum Disorders) (2014). [http://autismpdc.fpg.unc.edu]Odom, S. L., Boyd, B. A., Hall, L. J., ve Hume, K. (2010). Evaluation of comprehensive treatment models for individuals for autism spectrum disorders. Journal of Autism and Developmental Disorders, 40, 425-436. Özen, A., Ünal, F. ve Tıkıroğlu, Ç. (2024) (Editörler). Gelişimsel yetersizliği olan çocuklar için doğal gelişimsel davranışsal müdahaleler. Vize akademik. Rebecca, J. L. (2018). Efficacy of early interventions for infants and young children with, and at risk for, autism spectrum disorders, International Review of Psychiatry, DOI: 10.1080/09540261.2018.1432574Stahmer, A. C., Rieth, S. R., Dickson, K. S., Feder, J., Burgeson, M., Searcy, K. ve Brookman-Frazee, L. (2020). Project ImPACT for Toddlers: Pilot outcomes of a community adaptation of an intervention for autism risk. Autism, 24 (3) 617–632.Schreibman, L., Dawson, G., Stahmer, A. C., Landa, R., Rogers, S. J., McGee, G. G., ... (2015). Naturalistic developmental behavioral interventions: Empirically validated treatments for autism spectrum disorder. Journal of autism and developmental disorders, 45, 2411-2428.Steinbrenner, J. R., Hume, K., Odom, S. L., Morin, K. L., Nowell, S. W., Tomaszewski, B., ... (2020). Evidence-based practices for children, youth, and young adults with Autism. The University of North Carolina at Chapel Hill, Frank Porter Graham Child Development Institute, National Clearinghouse on Autism Evidence and Practice Review Team.Song, J., Reilly, M., ve Reichow, B. (2025). Overview of meta-analyses on naturalistic developmental behavioral interventions for children with autism spectrum disorder. Journal of Autism and Developmental Disorders, 55(1), 1-13.Tiede, G., ve Walton, K. M. (2019). Meta-analysis of naturalistic developmental behavioral interventions for young children with autism spectrum disorder. Autism, 23(8), 2080-2095.Uljarević, M., Billingham, W., Cooper, M. N., Condron, P., ve Hardan, A. Y. (2022). Examining effectiveness and predictors of treatment response of pivotal response treatment in autism: an umbrella review and a meta-analysis. Frontiers in psychiatry, 12, 766150.Ülke-Kürkçüoğlu, B. (2023) (Editör). Otizm spektrum bozukluğuna yönelik kapsamlı uygulamalar. Anı Yayıncılık. Waddington, H., Reynolds, J. E., Macaskill, E., Curtis, S., Taylor , L. J. ve Whitehouse, A. J. (2021). The effects of JASPER intervention for children with autism spectrum disorders: A systematic review. Autism, 25(8), 2370-2385.Wong, C., Odom, S. L., Hume, K., Cox, A. W., Fettig, A., Kucharczyk, S., Brock, M. E., Plavnick, J. B., Fleury, V. P. ve Schultz, T. R. (2014). Evidence-based practices for children, youth and young adults with autism spectrum disorders. Chapel Hill: University of North Carolina, Frank Porter Graham Child Development Institute, Autism Evidence-Based Practice Review Group.

Staj & Uygulama	Bu ders için staj uygulaması yoktur.
Dersin Amacı	Otizme yönelik davranışsal, gelişimsel, hem davranışsal hem de gelişimsel uygulamaları tanımak, davranışsal olan müdahale örneklerini açıklamak, gelişimsel olan müdahale örneklerini açıklamak, doğal gelişimsel davranışsal uygulama (DGDU) örneklerini tanımak ve bilimsel dayanaklarını tartışmak, DGDU örneklerinin benzerliklerini ve farklılıklarını karşılaştırmak, Türkiye'de yürütülen/yürütülecek olan doğal gelişimsel davranışsal müdahale uygulamalarına ilişkin görüş geliştirmek.

Ders İzlencesi

Haftalar	Öğrenme Çıktıları	Konular	Öğretim Yöntemleri
1. hafta	**ÖÇ-1**	Doğal Gelişimsel Davranışsal Müdahalelere ilişkin konuların, değerlendirmenin ve kaynakların tanıtımı	Anlatım, Soru-Yanıt, Beyin Fırtınası
2. hafta	**ÖÇ-1**	Gelişimsel, davranışsal, gelişimsel ve davranışsal yaklaşımların tanımı, kuramsal temelleri, kapsamlı ve odaklanmış uygulamaları	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma, Örnek Olay İncelemesi, Araştırma-İnceleme
3. hafta		DGDM için ana bileşenler: Hedef belirleme, bağlamlar, stratejiler ve veri toplama	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma, Örnek Olay İncelemesi, Beyin Fırtınası
4. hafta	**ÖÇ-3** **ÖÇ-4**	DGDM konusundaki tartışmalar ve gelecek araştırmalara yansımalar Güncel DGDU sistematik ve derleme çalışmalarının sunumu	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma, Araştırma-İnceleme
5. hafta	**ÖÇ-5**	Doğal Gelişimsel Davranışsal Müdahale Modeli-I: Temel Tepki Öğretimi	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma, Örnek Olay İncelemesi, Beyin Fırtınası, Araştırma-İnceleme
6. hafta		I. ARA SINAV	
7. hafta		Doğal Gelişimsel Davranışsal Müdahale Modeli-III: Erken Başlangıç Denver Modeli	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma, Örnek Olay İncelemesi, Beyin Fırtınası, Araştırma-İnceleme
8. hafta		Doğal Gelişimsel Davranışsal Müdahale Modeli-IV: Proje IMPACT	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma, Örnek Olay İncelemesi, Beyin Fırtınası, Araştırma-İnceleme
9. hafta		Doğal Gelişimsel Davranışsal Müdahale Modeli-V: JASPER	Anlatım, Tartışma, Örnek Olay İncelemesi, Beyin Fırtınası, Araştırma-İnceleme

Ders İzlencesi

Haftalar	Öğrenme Çıktıları	Konular	Öğretim Yöntemleri
10. hafta		Doğal Gelişimsel Davranışsal Müdahale Modeli-VI: Fırsat Öğretimi ve Geliştirilmiş Milieu Öğretimi	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma, Örnek Olay İncelemesi, Beyin Fırtınası, Araştırma-İnceleme
11. hafta		Doğal Gelişimsel Davranışsal Müdahale Modeli-VII: Karşılıklı Taklit Öğretimi	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma, Örnek Olay İncelemesi, Beyin Fırtınası, Araştırma-İnceleme
12. hafta		Doğal Gelişimsel Davranış Müdahale Modeli-VII: Gömülü Öğretim	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma, Örnek Olay İncelemesi, Beyin Fırtınası, Araştırma-İnceleme
13. hafta	**ÖÇ-12**	Doğal gelişimsel davranışsal müdahalelerinin okul ve ev ortamında kullanımı Doğal gelişimsel davranışsal müdahalelere ilişkin benzerlikler, farklılıklar ve öneriler	Anlatım, Soru-Yanıt, Tartışma, Araştırma-İnceleme
14. hafta	**ÖÇ-12**	Ödev Sunumu	Anlatım, Araştırma-İnceleme

Öğrenme Çıktıları

#	Öğrenme Çıktıları
1	OSB olan bireyler için gelişimsel, davranışsal, hem gelişimsel hem davranışsal yaklaşımları ve bu yaklaşımlara dayalı müdahaleleri genel olarak tanımlayabilecektir.
2	Kapsamlı ve odaklanmış doğal gelişimsel davranışsal müdahaleleri ayırtedebilecektir.
3	OSB olan bireyler için gelişimsel ve davranışsal uygulamalardaki ana bileşenleri betimleyebilecektir.
4	Doğal gelişimşel davranışsal müdahalelerin hem araştırma hem de uygulama boyutlarına ilişkin tartışmaları betimleyebilecektir.
5	Doğal gelişimsel davranışsal uygulamalardan Temel Tepki Öğretimini örnekleriyle ve bilimsel dayanaklarıyla tartışabilecektir.
6	Doğal gelişimsel davranışsal uygulamalardan Erken Başlangıç Denver Modeli'ni örnekleriyle ve bilimsel dayanaklarıyla tartışabilecektir.
7	Doğal gelişimsel davranışsal uygulamalardan Project IMPACT'i örnekleriyle ve bilimsel dayanaklarıyla tartışabilecektir.
8	Doğal gelişimsel davranışsal uygulamalardan JASPER'ı örnekleriyle ve bilimsel dayanaklarıyla tartışabilecektir.
9	Doğal gelişimsel davranışsal uygulamalardan Fırsat Öğretimini ve Geliştirilmiş Milieu Öğretimi'ni örnekleriyle ve bilimsel dayanaklarıyla tartışabilecektir.
10	Doğal gelişimsel davranışsal uygulamalardan Karşılıklı Taklit Öğretimini örnekleriyle ve bilimsel dayanaklarıyla tartışabilecektir.
11	Doğal gelişimsel davranışsal uygulamalardan Gömülü Öğretimi örnekleriyle ve bilimsel dayanaklarıyla betimleyebilecektir.
12	Doğal gelişimsel davranışsal uygulamalarının farklılıklarını ve benzerliklerini tartışabilecektir.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

✓ Sağlık ve Kaliteli Yaşam ✓ Nitelikli Eğitim

Dersin Teması

✓ Eğitim Bilimleri ve Eğitim Teknolojileri

AKTS İş Yükü

Etkinlik	Süre (Saat)	Sayı	İş Yükü
Teorik Derse Katılım	3.00	14	42
Sınıf Dışı Çalışma (Ön Hazırlık & Pekiştirme Amaçlı)	2.00	12	24
Ödevler	4.00	12	48
Proje - Rapor - Sunum Hazırlama	5.00	12	60
Ara Sınav Hazırlığı (sınav süresi dahil)	6.00	1	6
Final Sınavı Hazırlığı (sınav süresi dahil)	6.00	1	6
Uygulama (Laboratuvar, Müzik/Enstrüman Uygulaması, Atölye/Saha Çalışması vb.)	0.00	0	0
Staj Uygulaması	0.00	0	0
		Hesaplanan AKTS	**7.5**

Ölçme ve Değerlendirme

✓ Yazılı Yoklama (Açık Uçlu Sınav) ✓ Ödev